

Kiparska govorica Matejke Belle v galeriji Artes

Odmeyi nemega dialoga

NOVA GORICA - Drevo ob 20. uri se bo s sugestivno, pretanjeno govorico kamnitih skulptur v galeriji Artes predstavila akademska kiparka Matejka Belle, doma iz Koprive na Krasu.

Matejka Belle (1967) je umetniško pot v kamnu pričela pred dobrimi desetimi leti. Študirala je na Akademiji za likovno umetnost v Ljubljani in z vrsto izjemno zanimivih skulptur že zgodaj pritegnila pozornost poznavalcev in likovnih kritikov. Razstavljala je na številnih samostojnih in skupinskih razstavah doma in v zamejstvu - nazadnje, pred dnevi, v galeriji Krka v Ljubljani.

Mlada kiparka je bistvo svoje ustvarjalnosti našla v domačem, kraškem kamnu, prvobitni materiji, ki jo neposredno preoblikuje v okolju, kjer živi. Večino časa delovno preživlja znotraj obzidja domačega dvorišča v Koprivi. V kraju, torej, kjer je klesanje kamna starodavna dediščina, ki prehaja iz roda v rod. Nedaleč stran, v opuštem kamnolomu zbira "svoje kamnite bloke in skale", težke gmote amorfnih oblik in z njimi sklepa trdno in globoko vez. Kadar se ji zahoče, ji pogled obstane na zidovju in hišah veličastnega Štanjela, tega arhitektonsko enkratnega in dominantnega starodavnega naselja.

"Kraški kamen," pravi Matejka Belle, "že sam na sebi izžareva svojsko energijo..." In

M. Belle: Mesečnica, koprivski kamen, 1996

kiparka jo v skladu z idejo in občutki spreminja v stvaritev; kamnu vdahne novo

življenje in podobo. Morda (ne)naključno izbrana gmota v sebi skriva zametek poznejše skulpture. Med kiparko in stvarino se vzpostavi trajen in spoštljiv dialog, nema govorica, ki jo prekinjajo le udarci kladiva po dletu. Avtorico je že od nekdaj zanimal človek kot gibalo življenja - kot izvor materije in središče duhovnega bivanja. Nikoli se ni podrejala ustaljenim ali stilno konvencionalnim formalnostim v kiparstvu. Impulzivno, brez zadržkov se odziva klicu intuicije.

Nedvomno so na njeno ustvarjalnost in razmišljanje bistveno vplivala tudi potovanja po Indiji in meseci, ki jih je preživela v Avstraliji. Erotika, ki je postala bistvena nosilka izpovedi (in je v prejšnjem obdobju igrala dominantno vlogo), je zdaj postopoma zaživela v novi razsežnostih, oblikah in materialih. Kiparkin že prej značilni pogled na svobodnega človeka se je v stiku z drugimi kulturami le še obogatil. Človek kot izvor nenehnega cikla narave in duhovnega ji še vedno predstavlja izziv. Njena občutja in spoznanja so vklesana v kamen.

Plastike Matejke Belle delujejo kot svojevrsten eksperiment, ki se že približuje lastnostim kinetične umetnosti, ujete v trenutku, kjer se prepletata statičnost in dinamika. Ekspresija oblik postaja enakovredna ikonografsko poglobljenemu sporočilu.

POLONA ŠKODIČ

P. NN
VČE
16/16/1999